

Iz naših škola

Geom. Husein Muhamedagić — Sarajevo

FERIJALNA PRAKSA UČENIKA GEOMETARSKOG OTSJEKA S. T. Š. SARAJEVO U 1948. GODINI

Po završetku školske 1946/47 godine učenici Srednje tehničke škole — geometarski otdjel, Sarajevo — proveli su dačku ferijalnu praksu na proizvodnom zadatku, na snimanju jednog dijela Sarajevskog polja. Ovo je poslije oslobođenja bila prva dačka praksa sa većim brojem učenika. U toku same prakse, kao i poslije njenog završetka, zapaženi su izvjesni nedostaci, koji su proizlazili bilo iz objektivnih ili subjektivnih razloga i koji bi se mogli uglavnom svesti na slijedeće:

1. na brzinu izvršenja priprema
2. odsustvo jedinstvene organizacije i rukovodstva
3. nedovoljna koordinacija između Geodetske uprave, rukovodstva dačke prakse i omladinske organizacije
4. mali broj stručnih instruktora
5. instruktori na radovima bili su isključivo nastavnici sa škole
6. praksa je obuhvatila samo tahimetrijsko snimanje terena
7. nedovoljna kontrola dačkih radova, što je izazvalo veliki broj terenskih ispravaka
8. najveći dio računanja mreže izvršili su instruktori — nastavnici
9. izvođenje radova upravljeno na kvantitet na štetu kvaliteta.

Koristeći se iskustvom iz prošle godine, rukovodstvo Geodetske uprave u

* Op. uredništva: Uredništvo je ovaj članak primilo sa zakašnjenjem, pa nije bilo moguće da bude štampan u prošlom broju.

Kako isti sadrži mnogo interesantnih momenata, zapažanja i sugestija, pozivamo drugove iz ostalih NR koji su bili na praksi ili kao rukovodioci i saradnici sudjelovali u tom radu, da nam u vidu zapažanja dostave sugestije za organizaciju ferijalne prakse, što bi bilo od osobite koristi za postavljanje boljih organizacionih forma prakse u idućoj godini.

zajednici sa upravom škole pristupilo je još u toku zime obimnim priprema, kako bi se blagovremeno stvorili svi potrebni preduslovi za pun uspjeh ovogodišnje dačke ferijalne prakse.

Kao prvo, postavilo se principijelno pitanje: da li praksu dača izvoditi putem skupnog rada, t. j. kolektivno ili odašiljanjem pojedinih dača ili malih grupa na pojedina radilišta. I jedan i drugi način kod nas je prije rata praktikovano.

Obzirom na prilike u N. R. Bosni i Hercegovini, kao i na relativno mali broj učenika, odlučeno je, da se praksa obavi kolektivno.

Po ovom i drugim pitanjima praktičnih radova svakako bi trebalo preko našeg lista da saznamo gledište i drugova iz ostalih republika, njihova iskustva, organizacione forme i rezultate rada, kako bi se isti mogli koristiti i primijeniti u podizanju našeg mladog stručnog kadra.

Kao drugo pitanje trebalo je odlučiti, gdje će učenici obaviti ferijalnu praksu. U tom pogledu nije se imalo velikog izbora. Odlučeno je da se praksa obavi na premjeru grada Prijedora i njegove bliže okoline. Ovaj izbor uzet je iz razloga, što su tamo smještajne i prehranbene prilike bile najpovoljnije, što se daje učenicima da prođu kroz više operacija, kao ortogonalno snimanje, tahimetrija, precizni, tehnički i detaljni nivelman, omeđavanje, razvijanje poligone i linijske mreže, obrada rezultata izvršenih mjerenja, uređenje elaborata itd. i drugo, što će se omogućiti učenicima bogatiji i uspješniji društveni rad i život.

Pošto je donešena odluka kako i gdje će se obaviti dačka praksa, utvrđeni su principijelni zaključci u vezi sa praktičnim dačkim radovima, od kojih navodim slijedeće:

1. Ferijalna dačka praksa obaviće se pod rukovodstvom Državnog preduzeća za geodetske radove »GEORAD« —

Sarajevo. U tom cilju date su od strane Geodetske uprave instrukcije »GEORADU« po najvažnijim pitanjima organizacione i tehničke prirode, imajući u vidu iskustvo sa prošlogodišnje prakse.

2. Praksa ima da počne najmanje deset dana po svršetku diplomskih i predmetnih ispita, kako bi svi daci mogli da odu svojim kućama radi kraćeg odmora i pripreme za praksu (da uzmu najpotrebnije posteljne stvari, pribor za jelo i sl.)

3. Organizaciju radova sprovesti tako, da daci prođu kroz sve operacije koje se mogu pojaviti pri ovakvom premjeru, vodeći računa o učenicima raznih godišta.

4. Praktične radove po svima operacijama popratiti predavanjima iskusnih stručnjaka — praktičara.

5. Provesti stalnu i svakodnevnu kontrolu rada đачkih grupa, ukazujući na nedostatke i izvore grešaka, objašnjavati uzroke njihove i zahtjevati striktno pridržavanje postojećih propisa.

6. Naročitu pažnju posvetiti kvalitetu radova, a borbu za kvantitet usmjeriti u pravcu bolje organizacije rada, racionalnog korišćenja radnog vremena, boljeg načina rada, i putem učvršćenja svjesne socijalističke discipline.

7. Razviti što plodniji idejno-politički, kulturno-prosvjetni i društveni rad. Kroz svakodnevnu praksu i putem predavanja upoznavati učenike s društveno-političko-ekonomskom strukturom naše zemlje i s Petogodišnjim planom i ulozu geodetskih stručnjaka i geodetske službe u njegovom izvršenju.

8. Omogućiti učenicima časove ličnog odmora i stvoriti preduslove za pravilno iskorišćenje istog.

Pripreme za đачku praksu.

Mjesec dana prije početka prakse »Georad« je formirao svoju sekciju u Prijedoru, odaslao rukovodioca radova sa još 4 geometra, sa zadatkom, da izvrše sve potrebne pripreme do dolaska đaka koji su imali, prema utvrđenom planu, da stignu u Prijedor 4. juna. Zahvaljujući predusretljivosti mjesnih narodnih vlasti kao i velikom zalaganju unaprijed otposlatih drugova, sve pripreme su uglavnom na vrijeme završene, tako da su daci odmah po dolasku bili smješteni i mogli su već drugi dan preći na rad.

Za smještaj učenika dobivene su prostorije dviju zgrada osnovne škole i jednog internata. Napravljen je raspored tako da se učenici smjeste u prostorije osnovne škole i to u sobe po razredima, a učenice u zgradi internata. Za učenike je organizovana posebna menza sa potrebnim pomoćnim osobljem, a o snabdjevanju svu brigu imao je da vodi ekonom menze. Nabavljene su najpotrebnije stvari za menzu kao posude, pribor za jelo i ostale kuhinjske stvari.

U pogledu tehničke pripreme, unaprijed otposlati geometri izvršili su slijedeće: obavili sve pripreme oko omeđavanja, ukopali tačke, izmjerili strane i uglove glavnih vlakova poligone mreže i sračunali tu mrežu. Pripremili potrebne obrasce i detaljne skice. Na detaljnim skicama unijeli su tačke glavnih vlakova i olovkom ucrtali konturu glavnih blokova. Ovo je urađeno da bi se daci lakše mogli snaći i da bi se izbjeglo karikiranje. Zatim su postavljani reperi glavnih vlakova gradske nivelmanske mreže.

Pored ovoga treba napomenuti da je obrazovana mala radionica za sitne opravke.

Prije dolaska đaka formirane su terenske grupe i sektori koji su sačinjavali više grupa. Sastav grupa određen je uz pomoć jednog nastavnika sa škole, koji je takođe prisustvovao praksi.

Formirani su slijedeći sektori:

- četiri sektora za ortogonalno snimanje sa 4—5 đачkih grupa,
- dva sektora za tahimetriju sa 3 grupe,

- jedan sektor za nivelman sa dvije đачke grupe i

- jedna posebna grupa od 5 đaka predviđena je za omeđavanje pod rukovodstvom jednog svršenog đaka.

Đачke grupe na ortogonalnom snimanju sastavljene su od 5, na tahimetriji od 7 i na nivelmanu od po 5—6 učenika. Za vođe grupa i pomoćnike određeni su učenici koji su diplomirali, odnosno kandidati za jesenski diplomski ispit, a za rukovodioce sektora određeni su iskusni geometri.

Sastav grupa i sektora bio je naročito otežan uslijed nedovoljnog broja instrumenata, a naročito pantljiaka. Ovom treba dodati i mali broj stručnjaka za rad sa đacima. Zbog toga su grupe brojčano veće, nego što bi inače trebalo da budu.

Plan rada izrađen je tako, da svaka đачka grupa prođe kroz više operacija. Pred sam dolazak đaka izrađen je, uz sporazum sa omladinskim rukovodstvom dnevni raspored časova kako slijedi:

4.30	ustajanje
4.30—4.45	fiskultura
4.45—5	umivanje i uređenje spavaone
5 — 5.15	doručak za vode grupa i pomoćnike
5.15—5.30	doručak za ostale
5.30—6	primanje alata
6 —12	rad na terenu
12 —12.30	predaja alata
12.30—14	ručak
14 —16.30	slobodno vrijeme
16.30—18.30	kancelarijski rad

Utorkom i petkom od 16.30—17.30 stručna predavanja.

18.30—19.30	večera
19.30—21.30	slobodno vrijeme
21.30	ulazak u logor
21.30—22	priprema za spavanje
22	gašenje svijetla — spavanje.

Subotom :

do 12 isto kao i ostali dani

12 —13.30	čišćenje alata i predaja
13.30—14.30	ručak
14.30—17.30	slobodno vrijeme
17.30—18.30	kancelarijski rad
18.30—19.30	večera
19.30—24	slobodno vrijeme
24	spavanje.

Nedeljom :

6	ustajanje
7 — 7.30	doručak
7.30—12	slobodno vrijeme
12 —13	ručak i podjela suhe večere
13 —22.30	slobodno vrijeme
22.30	ulazak u logor
22.30—23	pripreme za spavanje
23	gašenje svijetla — spavanje.

Časovi označeni pod »slobodno vrijeme« predviđeni su za kulturno prosvjetni rad, fiskulturu i sl., kao i za lični odmor. Društveni, kulturno-prosvjetni rad i fiskultura organizovani su prema planu koji je izradilo rukovodstvo omladinske organizacije uz suradnju uprave preduzeća.

Da bi se omogućio što intenzivniji fiskulturni rad, uprava »Georada«, u

okviru svojih mogućnosti, nabavila je izvjestan broj fiskulturnih rekvizita. Nabavljen je kompletan pribor za jedan nogometni tim, zatim pribor za košarku i odbojku. Za muzičku sekciju nabavljena je jedna harmonika i dvije gitare.

Ovo su uglavnom pripreme koje su izvršene prije dolaska đaka.

Rad i rezultati

Zahvaljujući velikom zalaganju drugova koji su unaprijed poslali radi priprema u vezi sa đачkom praksom, dolazak, smještaj, ishrana i rad učenika odvijao se po planu i bez većih poteškoća.

Određenog dana stigli su svi učenici, osim nekoliko opravdanih izuzetaka. Iz sarajevske škole došlo je 50 đaka prvog razreda trogodišnje škole sa 4 razreda gimnazije, 35 đaka prvog razreda dvogodišnje škole sa 6 razreda gimnazije i 53 đaka maturanata dvogodišnje škole sa 6 razreda gimnazije od kojih 46 sa položenim diplomskim ispitom. Iz zagrebačke bivše Savezne geodetske škole došlo je 18 đaka drugog razreda trogodišnje škole sa 4 razreda gimnazije. Ukupno 156 đaka.

Odmah po dolasku svi đaci su razmješteni u već pripremljene prostorije.

Slijedećeg dana po dolasku đaka održana je radna konferencija, na kojoj je direktor preduzeća »Georad« u opštim crtama iznio potrebu obavljanja đачke ferijalne prakse, ukazao na važnost podizanja našeg mladog stručnog kadra, ulogu omladinske organizacije i potrebu njene povezanosti sa tehničkim rukovodstvom itd.

Zatim je rukovodioc radova izložio opšti plan rada, raspodjelu sektora, sastav grupa i dnevni raspored rada.

Rukovodioci sektora su upoznali svoje grupe sa konkretnim zadacima, odredili radilišta pojedinih grupa i dali potrebna uputstva u vezi sa početkom rada.

Nekoliko dana kasnije i omladinska organizacija održala je svoju konferenciju, na kojoj je iznijet plan rada, formirane komisije i odbori, određen raspored dežurstva po sobama, u menzi itd.

Kao što se vidi iz podjele sektora, grupe su radile na ortogonalnom snimanju, tahimetriji, nivelmanu i omeđavanju. Grupe pojedinih sektora nisu stalno radile u istom sektoru, već su

poslije izvjesnog vremena prelazile u drugi sektor, na pr. sa ortogonalnog snimanja na tahimetriju, nivelman ili obratno. Isto tako grupe koje su radile na pr. na ortogonalnom snimanju, imale su da razviju poligonu i linijsku mrežu, izmjere strane i uglove, izvrše snimanje određenog kompleksa, na nivelmanu da izrekognosciraju mrežu, ukopaju repere i izvrše niveliranje. Na taj način učenicima je pružena mogućnost da prođu sve operacije i onim redom kako se izvode u praksi. Pri ovom se vodilo računa da se svršenim učenicima daju oni poslovi koji će ih što više približiti zadacima, koji ih očekuju u produkciji kao samostalne mlade geometre.

U početku, težište rada bilo je usmjereno prvenstveno na kvalitet radova. Od grupa je traženo da se striktno pridržavaju postojećih pravilničkih propisa i da ih pravilno primjenjuju. U tom cilju šefovi sektora stalno su obilazili grupe, radili sa njima i objašnjavali. Sve dačke radove rukovodioci sektora morali su lično da pregledaju, a sva snimanja ucrtana na detaljne skice da uporede sa faktičnim stanjem na terenu.

Sredivanje elaborata, računanje mreže, registrovanje itd. radili su učenici poslije podne u određene časove pod kontrolom rukovodioca sektora.

Pored redovnog i svakodnevnog registrovanja uspjeha preko dnevnih, dekadnih i mjesečnih izvještaja i statistike, učenici su vodili i posebne dnevnike. Svaki dak, obavezno i svakodnevno, na individualan način, bez unaprijed određenog formulara, unosio je u dnevnik sve što je toga dana radio na terenu, u kancelariji pa i u društvenom radu, sa kratkim opisom načina rada, ilustrovano sa skicom i crtežom i popraćeno sa opažanjima o organizaciji rada, nedostacima, zastojima u radu i njihovim uzrocima. Ove dnevnike svakodnevno je pregledavao i ovjeravao vođa grupe, dopunivši ih sa svojim primjedbama, a najmanje dva puta nedeljno rukovodioc sektora.

Ovako vođeni dnevnici su vrlo pogodna forma razvijanja samostalnog rasuđivanja i razvijanja smisla za zdravu konstruktivnu kritiku. U njima je bilo originalnih i vrlo korisnih zapažanja, koja su, s jedne strane, pokazivala stepen interesovanja, shvatanja i ljubavi za struku i društvo, a s druge strane, često puta bili rukovodstvu sig-

nal za otklanjanje izvjesnih grešaka i propusta.

Osim ovih pojedinačnih dnevnika, svaki rukovodioc sektora vodio je sličan dnevnik za čitav sektor, unoseći u njega sastav dačkih grupa, rezultate rada, uspjehe i nedostatke, zapažanja o grupama i pojedinim dacima.

Da bi se imao pregled o tome, koliko je svaki dak proveo na praksi, na kojim operacijama, zapažanjima o organizacionim i stručnim sposobnostima, kao i osnovnim karakternim crtama i sklonostima svakog daka, ustrojena je posebna knjiga za upis tih podataka i definitivnu ocjenu. Podatke u ovu knjigu unose rukovodioci sektora i rukovodioc radova. Definitivnu ocjenu donosi rukovodioc radova u sporazumu sa rukovodstvom omladinske organizacije.

Podaci iz ove knjige korisno će poslužiti ustanovi u kojoj će se svršeni daci zaposliti, školi za uspješniji rad sa ostalim dacima iduće školske godine i konačno, kao orijentacija za buduću praksu istih daka.

Na dačkoj praksi bilo je ukupno 9 geometara uključujući tu i rukovodioca. Pored ovog broja, na praksi je bio i jedan nastavnik sa Geodetske srednje tehničke škole.

U vremenu od 6 nedjelja, koliko je trajala dačka ferijalna praksa, brojčani rezultati rada izgledaju ovako:

— ortogonalno snimljeno 106 ha sa 950 parcela

— tahimetrijom snimljeno 266 ha sa 316 parcela

— proveden varoški nivelman sa 128 repere i oko 140 km niveliranja

— iznivelirano 32 trigonometrijske tačke van grad. mreže kao poseban tehn. nivelman u dužini od 36 km

— izvršeno omeđavanje.

Održano je sedam stručnih predavanja i to:

- ortogonalno snimanje
- poligona i linijska mreža
- mjerenje strana i uglova
- računanje poligone mreže
- tahimetrijsko snimanje
- šta i kako treba snimati
- o nivelmanu uopšte i nivelman gradova.

Kulturno-prosvjetni, društveni rad i fiskultura

Jedan od važnih razloga za primjenu kolektivnog načina obavljanja dačke prakse je i taj što se pruža mogućnost

učenici za uspješni i plodni društveni rad i život, što nikako ne bi bio slučaj ako bi se pojedini učenici ili manje grupe slale na razna radilišta gdje radi jedna-dvije ili u najboljem slučaju tri-četiri terenske grupe. Na malim, usamljenim radilištima, kao što je to slučaj sa geodetskim radovima, terenske grupe zauzete i preokupirane poslovima oko izvršavanja konkretnih zadataka nisu u mogućnosti da posvete punu pažnju mladim učenicima. Međutim, na velikim radilištima, kao što je premjer jednog grada, industrijskog centra ili ma kog većeg organizovanog radilišta, daje se učenicima više mogućnosti da pored stručnog osposobljavanja učestvuju i u kulturno-prosvjetnom radu, fiskulturi, društvenim priredbama i sl.

Kao što je naprijed spomenuto, omladinska organizacija izradila je svoj plan rada, oformila komisije, sektore i sekcije preko kojih se, uključujući sve učenike, postavljani plan imao da ostvari. Oformljeni su:

1. **Takmičarska komisija**, koja je imala za zadatak da organizuje, prati i iznosi rezultate takmičenja. Sprovedeno je takmičenje u stručnom radu — za bolji kvalitet i kvantitet rada, radnoj i opštoj disciplini, brojčanom učesću omladinaca, održavanju higijene u menzi, u sobama za spavanje itd. Takmičenje je sprovedeno po razredima a rezultati takmičenja objavljavani su svakih 10 dana na sastancima i preko plakata i grafikona, ističući dobre i rdave primjere.

2. **Tehničko-organizacioni sektor** imao je zadatak da izvrši sve pripreme organizaciono tehničke prirode, zatim da menzu, spavaone i kancelarije ukrasi parolama, grafikonima, da izradi plakate za razne priredbe ili nastupe.

3. **Radio-emisiona sekcija** dala je u toku prakse preko razglasne stanice u Prijedoru dvije emisije. U prvoj emisiji 10. jula dat je članak »O radu i ulozi geometara u ostvarenju Petogodišnjeg plana« sa osvrtom na geodetske radove u Prijedoru, zatim 2 recitacije, 2 solo pjesme i 1 horska pjesma. U drugoj emisiji, 2. avgusta, uz oproštajni pozdrav, date su 2 solo pjesme, 2 recitacije i 1 pjesma u duetu.

4. **Odbor za priredbe** organizovao je priredbe, izlete i drugarske večeri. Na dan 27. jula, povodom proslave Dana ustanka u B. i H. učenici su, skupa sa građanstvom grada Prijedora, uzeli

učesća na zboru i narodnom veselju u Palančištu. Organizovan je izlet u rudnik Ljubiju, gdje su učenici razgledali rudničke uređaje i upoznali se sa načinom vadenja i eksploatacije rude. Dato je jednu drugarsko veče sa programom i igrankom, a na završetku prakse data je oproštajna priredba sa programom koji su vrlo dobro izveli sami učenici. Svake subote davane su igranke u svrhu međusobnog zblizavanja učenika GSTŠ sa omladinom grada Prijedora.

5. **Muzička sekcija** sastavljena isključivo od učenika GSTŠ imala je u svom sastavu

— horsku grupu (uvježbala 3 pjesme)

— recitativnu grupu (uvježbala 5 recitacija)

— diletantsku grupu (uvježbala 2 komada)

— folklornu grupu (uvježbala 2 kola)

— Džas — koji je nastupao 7 puta.

6. **Fiskulturna sekcija** opuhvatila je učenike u razne grane fiskulture. Izvršeno je polaganje normi za srebrnu i bronzanu značku fiskulturnika. Pedeset takmičara položilo je 150 normi. Nogometni tim odigrao je 4 utakmice i to:

— dvije sa prvakom Prijedora

— jednu sa prvakom Sanskog Mosta i

— jednu sa prvakom Ljubije. Od ovih utakmica izgubljena je samo jedna, sa prvakom Ljubije.

7. **U šah sekciju** obuhvaćeno je 70 učenika. Organizovan je šah turnir na kome je odigrano 200 partija, ali zbog kratkoće vremena turnir se nije mogao završiti.

ZAKLJUČAK

Na ovome mjestu potrebno je istaći izvjesne poteškoće i nedostatke koji su uglavnom proizlazili iz objektivnih razloga i koji, pored svih dobrih strana primjene kolektivnog načina obavljanja dačke prakse, dovode u pitanje upotrebu ovog načina u toku idućih godina, ukoliko se ove poteškoće ne bi otklonile. Naime, u ovoj, kao i prošlogodišnjoj dačkoj praksi rad je bio vrlo otežan usljed malog broja stručnjaka i nedovoljnog broja instrumenata. Sa 9 stručnjaka, koliko ih je bilo na dačkoj praksi, nemoguće je u potpunosti pratiti rad svih učenika, uočavati greške u radu i zadržavati se kod svake grupe duže vremena a naročito kod grupa koje su slabije ili koje imaju teže zadatke.

Zbog malog broja instrumenata i pantlika moralo se sastavljati brojčano veće grupe i zadržavati ih duže vremena na pojedinim operacijama. Isto tako, nedostatak instrumenata novije konstrukcije omeo je težnju da se bar svršeni učenici kroz praksu upoznaju sa njima.

Pored povećanja broja stručnjaka i instrumenatarija, za buduću praksu potrebno bi bilo obezbijediti dovoljan broj kancelarijskih prostorija, tako da u jednoj prostoriji ne bude mnogo ljudi, čime bi se postiglo da se svi daci bolje upoznaju sa radovima oko sređivanja terenskih podataka, registracije itd.

Dosadašnja praksa registrovanja podataka u jedan registar za cijelo radišće pokazala se je nepraktična, već je potrebno obrazovati registre i zapisnike po sektorima kako bi se izbjegla nepotrebna čekanja.

Usljed toga što se mnogi daci nisu na vrijeme odjavili bila je otežana nabavka namirnica garantovanog snabdjevanja, što treba imati u vidu pri organizovanju iduće dačke prakse.

Na kraju ne bi bilo neskomno, ako se istakne da je uspjehu prakse doprinjelo veliko zalaganje i pravilno shva-

tanje svih starijih stručnjaka kojima je povjerenost da rukovode praktičnim radovima, zatim rukovodstvu »Georada« i Geodetske uprave koji su na vrijeme preduzeli sve mjere da se učenicima obezbijedi što bolji rad i život.

Potrebno je naročito ukazati na rad omladinske organizacije koja je svojim radom i čvrstom povezanošću sa tehničkim rukovodstvom omogućila pun uspjeh dačke prakse. Pravilan odnos prema zadacima, čuvanje instrumenata i pribora, radna disciplina, vladanje učenika, odnos prema građanstvu — koji su bili na velikoj visini — najveći su doprinos rada omladinske organizacije.

Ovaj opšti prikaz dačke prakse ima za cilj izmjenju iskustava u ovom veoma važnom i odgovornom problemu za stvaranje mladih geodetskih kadrova i unapređenje geodetske struke, pa se može očekivati da preko »Geodetskog lista« saznamo mišljenja i iskustva, sugestije i primjedbe geodetskih stručnjaka iz drugih narodnih republika, kao i naših najmladih drugova-daka i studenata srednjih i viših geodetskih škola — učesnika na ovoj i drugim ferijalnim praksama.

Ing. J. Eisele

TRIANGULACIJA SISKA

Ove školske godine obavljali su učenici Geodetskog tehnikuma Zagreb svoju ferijalnu praksu pod nadzorom svojih profesora; jedni na otoku Rabu, a drugi na triangulaciji grada Siska, kako je to već javljeno u prošlom broju »Geodetskog lista«.

Po odobrenju Geodetskog tehnikuma, a u saglasnosti Geodetske uprave N. R. H-e preuzeli su profesori Geod. tehnikuma od Geo-zavoda da izrade triangulaciju Siska sa predgrađem. Terenski rad povjeren je profesorima Graborov Vitaliju i Eiselu ing. Josipu sa zadatkom, da taj rad ima ujedno poslužiti za ferijalnu praksu učenika.

Na terenski rad krenule su dvije ekipe t. j. 2 profesora sa 6 učenika (iz II. razreda).

Zadatak: Od poznatih točaka 1., 2. i 3. reda razviti mrežu točaka 3. i 4. reda za potrebe regulacije grada Siska sa predgrađem.

U triangulaciji 1. i 2. reda od god. 1897. ostala je na sjeveroistoku praznina, radi velikog šumskog pojasa (Brezovica).

Teren: zaraštena ravnica, podvodan, a uslijed toga često maglovit. Na tome terenu postojale su dvije lokalne samostalne triangulacije i to:

1) Samostalna triangulacija prof. ing. Baturića od god. 1939, koja je provedena za istraživanje rudnih polja. Mreža sastojala se od 18 točaka, koje su na skici mreže označene n. pr. 1/b.

Bazis je mjeran invarnom žicom, a kutevi Schreiberovom metodom. Mreža je izjednačena grafički.

2) Lokalna triangulacija Talionice Caprag izvedena god. 1946. po Geo-zavodu Zagreb za potrebe talionice. Ova samostalna mreža sastoji se od 9 točaka, koje su na skici označene: n. pr. 1/c.

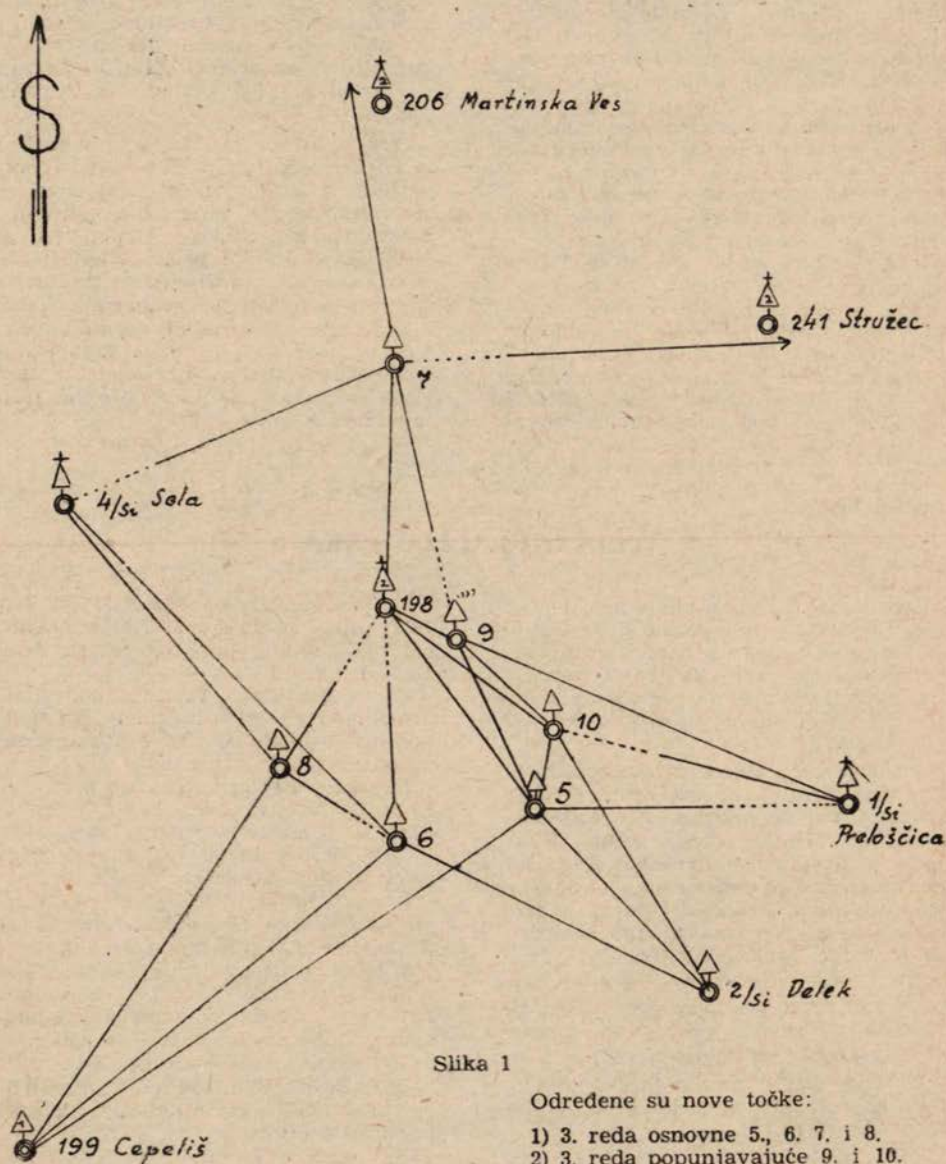
Bazis je dug oko 600 m., a mjeran je običnom čeličnom mjeracom vrpcom (lancem) 6 puta.

Poželjno je bilo ove dvije samostalne triangulacije uvrstiti zajedno sa triangulacijom grada Siska u Gauss-Krüge-rov koordinatni sustav.

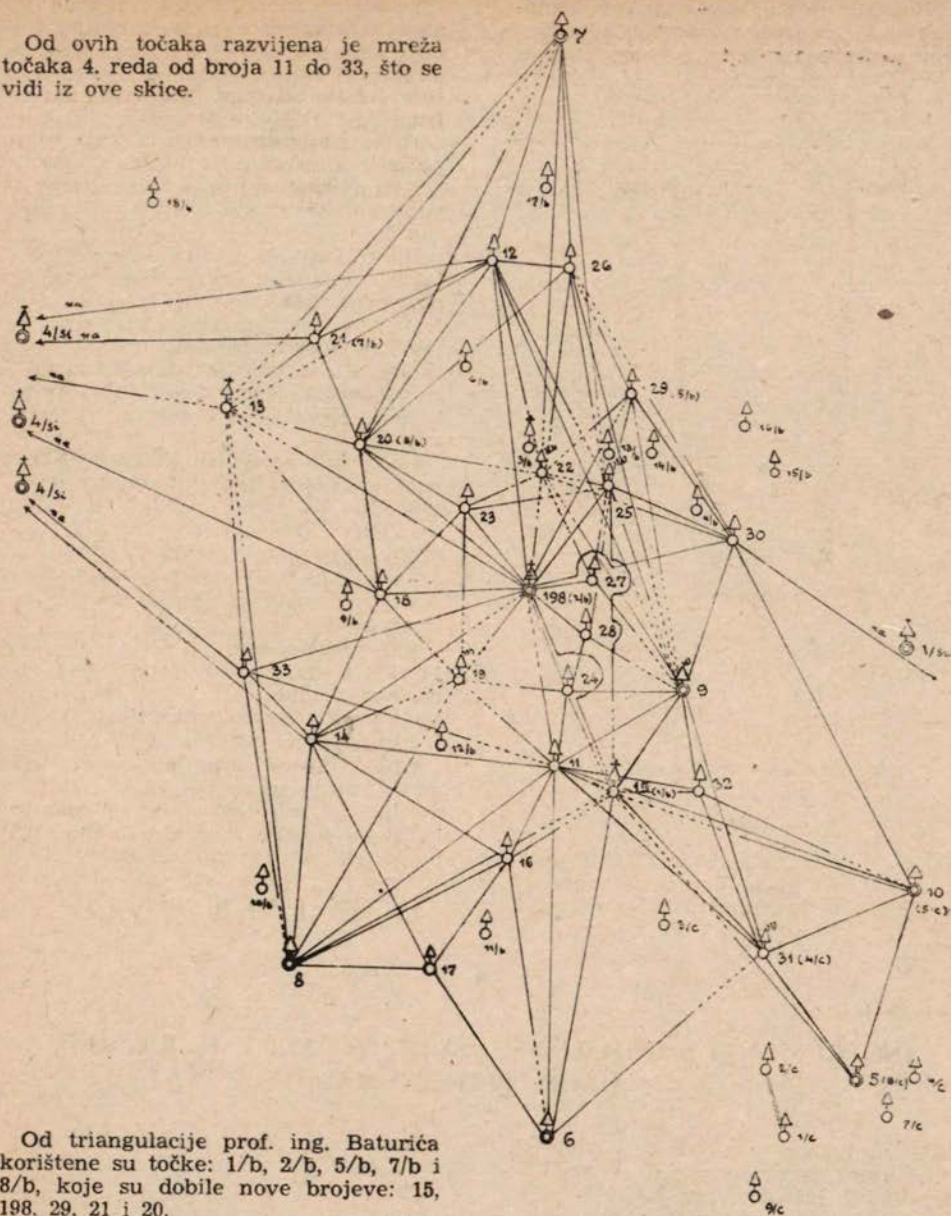
Kod razvoja trigonometričke mreže pomagalo se sa visokim točkama: crkveni tornjevi, tvornički dimnjaci i gradska visoka piramida, koja služi za razgledavanje (visoka oko 30 m.).

Teškoće: česte kiše, poplava, trule ljestve na tornjevima, pa su potrebne bile adaptacije i popravci ljestava i prozora za stajališta. Radnici se nisu upotrebljavali, nego su sav rad obavljali sami učenici.

Radilo se u dvije ekipe t. j. po jedan profesor sa 3 učenika. Prelaz sa točaka višega reda na točke 3. reda vidi se sa skice:

Od ovih točaka razvijena je mreža točaka 4. reda od broja 11 do 33, što se vidi iz ove skice.

Od triangulacije prof. ing. Baturića korištene su točke: 1/b, 2/b, 5/b, 7/b i 8/b, koje su dobile nove brojeve: 15, 198, 29, 21 i 20.

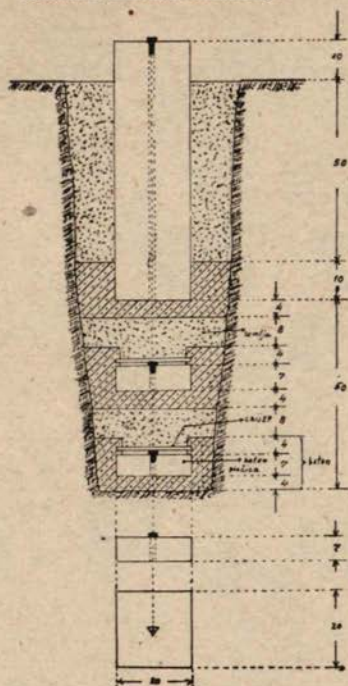
Slika 2

Od capraške triangulacije upotrebijene su točke: 4/c, 5/c i 8/c, koje su dobile nove brojeve: 31, 10 i 5.

Dok će se ostale točke ovih triangulacija transformacijom po potrebi preračunati.

Učenici su sudjelovali kod rekognosciranja terena, stabilizacije točaka, signaliziranja; poslove su obavljali sa-

Podzemna i nadzemna stabilizacija

Slika 3

mi po uputama i nadzorom svojih profesora. Sve im je popraćeno tumačenjem, da imaju bolji uvid i pregled u

cio rad. Sami su izrađivali drvene signale i piramide te ih postavljali. Podzemna i nadzemna stabilizacija trigonometričkih točaka vršila se prema ovoj skici sa dvostrukim podzemnim centrom. Centar točke označen je sa gvozdanim malim trokutom u kojemu se nalazi mali kružić.

Učenici radili su i položajne opise trigonometrijskih točaka, a vršili su i opažanja.

Razvoj ove trig. mreže bio je vrlo težak, jer je teren nizina, obraštena, nepregledna, a k tome ove godine naročito podvodna radi čestih kiša i poplave. Rekognosciranje bilo je otežano i skopčano sa različitim zaprekama tako, da se moralo gaziti vođu čak i preko koljena, kako bi se točka što bolje postavila.

Učenicima geod. tehnikuma pružila se rijetka prilika, da sudjeluju na triangulaciji i da odmah osjete svu težinu, a i ljepote rada na triangulaciji.

Mnogo je bilo opažanja sa visokih točaka (crkve, tvor. dimnjaci), kao i ekscentričnih opažanja. Rad je bio zanimiv i mnogostran.

Rad je započeo dne 5. VII., a dovršen 14. VIII., kada je završena i ferijalna praksa učenika.

Računski dio triangulacije povjeren je drugu prof. ing. Filatov Borisu.

GNO u Sisku izašao je u svemu usret, pružajući potreban materijal, prevozna sredstva, dobru hranu i nastambu. Za to ima najviše zasluga neumorni povjerenik za komunalne poslove drug Kodrić, koji je pravilno shvatio važnost naših radova za grad Sisak.

Vladimir Pavlović

INSTRUMENTI S KOJIMA SMO SE UPOZNALI U II. RAZREDU GEOD. TEHNIKUMA

U programu za II. razr. Geodetskog tehnikuma predviđeno je i upoznavanje geodetskih instrumenata. Nastojat će da upoznam čitaoc sa kakovim smo se instrumentima upoznali.

U našoj zbirci raspoložemo s većim brojem instrumenata starijeg tipa, i par instrumenata novijeg tipa. U glavnom ih možemo podijeliti u dvije grupe:

1. instrumenti starijeg tipa: teodolit Starke-Kammerer, Rost, Frič i drugi instrumenti, koji se, može se reći manje-

više neupotrebljavaju u praksi, a to su razni teodoliti, niveliri i busolni instrumenti na čep.

2. instrumenti novijeg tipa: teodolit Wild T 1, teodolit Kern modernije konstrukcije, nivelir Zeiss i nivelir Wild N.

Đaci sadašnjih trećih razreda upoznali su se s ovim instrumentima tokom prošle školske godine na časovima prakse i pri samom proučavanju i opisivanju pojedinih instrumenata na predavanju.

Pored ovih instrumenata koje posjedujemo u našoj zbirci bilo je potrebno da se upoznamo na neki način i s modernim instrumentima.

Posuđujući od tehničkog i poljoprivredno-šumarskog fakulteta i nekih ustanova upoznali smo se s jednom grupom modernih instrumenata, a ti su sledeći niveliri: Zeiss Nic, Zeiss NiB sa planparalelnom pločom, Salmoiraghi N okretni u prstenovima, kod kojeg je karakteristično da nema reverzionu libelu nego se slobodno okreće u ležaju. Salmoiraghi teodolit »Cleps« (mikroskop s noniusom) dva instrumenta s filarnim okularnim mikrometričkim vijkom, Wild To busolni, Zeiss tahitop busolni. Zatim daljinomjere: Zeiss-Dimes sa klinom, Wild precizni s plan pločom i klinom. Osim toga upoznali smo se s ne-

kim instrumentima tokom ovogodišnje ferijalne prakse i to su: Wild T2, Zeiss Th IV, Kern (noniusni s unutarnim fokusiranjem) Hammer-Fenell autoredukcioni s podjelom od 400 gradi, Breithaupt autoredukcioni, sve posuđeni instrumenti za ferijalnu praksu. Očekujemo da ćemo se upoznati, dok se vrate s terena, s Dahltom i Redtom.

Uglavnom su ovdje iznešeni svi oni instrumenti s kojima smo se upoznali tokom prošle školske godine i tokom ovogodišnje ferijalne prakse.

U našoj završnoj školskoj godini mi daci trećih razreda spremamo se da što spremniji stupimo u proizvodnju i da učestvujemo u prvom Titovom petogodišnjem planu.

S Titom u bolji život!

Ing. Branko Palčić

PROTEKLA ŠKOLSKA GODINA GEODETSKOG TEHNIKUMA U ZAGREBU

U prošloj školskoj godini postao je Geodetski tehnikum u Zagrebu iz geodetskog odjela Savezne srednje tehničke škole, samostalna škola. To se odrazilo odmah u većem popunjavanju školskog instrumentarija (koji je još uvijek nedovoljan, te škola i dalje kupuje instrumente i pribor) i u boljoj odnosno lakšoj saradnji između škole i Geodetske uprave i geodetskih privrednih poduzeća. Osim toga je školi mnogo pomoglo sa formularima Glavna geodetska uprava, što želimo naročito i sa zahvalnošću istaknuti. Mnogo su pomogla radu u školi i savjetovanja u Glavnoj geodetskoj upravi, tako da je Uprava škole, a preko nje i nastavnici, dobila uvid u suvremene potrebe struke.

U prošloj školskoj godini je ova škola od 200 učenika dala narodu 60 stručnjaka. U mjesecu veljači je svršio jednogodišnji tečaj od 30 maturanata, koji su na kraju tečaja ocjenjeni po svim stručnim predmetima, te su nakon toga položili prepisani završni ispit. Sa stajališta struke je šteta, što obzirom na opći plan kadrova, ne možemo više otvarati tečaj s maturantima, jer su oni u kratkom roku od jedne godine osposobljeni u izvrstan stručni kadar.

Pošto je potreba za stručnjacima velika, a ove se je godine prelazilo sa

četverogodišnjeg na trogodišnje školovanje, to su nastavnici predložili da četvrti razred, koji je bio malen (11 učenika) sprema prije roka. Tako smo u ožujku zalaganjem i prekovremenim radom nastavnika održali završni ispit za četvrti razred i dali ponovno 11 stručnjaka.

Posebnim prelaznim programom bez skraćivanja gradiva, uspelo je nastavnicima ove škole da je škola u srpnju ove godine dala ponovno 17 stručnjaka; svršio je cijelo gradivo treći razred. Dvojica su završila u jesenjem roku. Ukupno su na završnom ispitu pala 2 učenika.

Prošlom školskom godinom prestala je ova škola djelovati kao Savezna škola. Učenici N. R. Bosne i Hercegovine i N. R. Makedonije vraćeni su na dalju izobrazbu u svoje republike. Jedino su još zadržani učenici N. R. Crne Gore (27 učenika) da dovrše ovdje svoju stručnu izobrazbu.

Ne može se pisati o školi, a da se ne spomene rad Srednjoškolske organizacije, koja je svakom prilikom potpomogla rad u školi, kako u stručnom uzdizanju tako i u disciplini i sveopćem odgoju učenika, što je potrebno pohvalno istaknuti.

Iz našeg zakonodavstva

Službeni list br. 98/48 donosi:

UREDBU O PUTNIM I SELIDBENIM TROŠKOVIMA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA

I. — Opće odredbe

Član 1.

Za službena putovanja izvan mjesta službovanja, za seobu u slučaju premještanja iz jednog mjesta u drugo, kao i za odvojen život od porodice, službenicima pripada naknada troškova po propisima ove uredbe.

Član 2.

Naknada, po pravilu, obuhvaća stvarne troškove kojima se službenik izlaže odlaskom i boravkom izvan mjesta službovanja, seobom u slučaju premještanja ili zbog odvojenog života od porodice, u koliko su ti troškovi bili neophodno potrebni.

Član 3.

U Beogradu — Predsjedništvo Vlade FNRJ, a u sjedištima vlada narodnih republika — svako predsjedništvo vlade osnovat će penzion za službenike koji dolaze službenim poslom u ta mjesta, i u tu svrhu osigurati će potrebna sredstva u svom proračunu.

Ovo su dužna učiniti i pojedina ministarstva (komiteti i komisije vlade), koja redovno održavaju konferencije sa područnim organima, ustanovama i poduzećima i to za službenike svoga resora koji se po službenom poslu upućuju u sjedište ministarstva (komiteta, komisije). Dva ili više ministarstva mogu zajedno osnovati penzion za službenike svojih resora koji dolaze službenim poslom u ta mjesta.

Kotarski i viši narodni odbori dužni su isto tako organizirati u svojim sjedištima smještaj i prehranu za službenike koji se po službenom poslu upućuju na njihov teritorij.

Ministarstva trgovine i snabdjevanja narodnih republika snabdjevat će navedene penzione potrebnim artiklima.

Član 4.

Predsjedništvo Vlade FNRJ izdat će potrebna uputstva za provedbu odredaba čl. 3. ove uredbe i vodit će računa da se te odredbe pravilno provode.

II. — Naknada za službena putovanja

Član 5.

O potrebi službenog putovanja odlučuje i nalog o tome izdaje nadležni naredbodavci (kod saobraćajnih ustanova starješina jedinice), ukoliko nadležni član vlade ne odredi drukčije.

Službeno putovanje u zemlji može trajati najduže dva mjeseca po istom službenom poslu.

Član 6.

U nalogu o službenom putovanju mora se navesti ime i prezime službenika, njegovo zvanje i položaj, dan polaska a po mogućnosti i rok trajanja putovanja, kao i svrha putovanja, osim u slučaju kada je ono povjerljive prirode.

U slučaju hitnosti, nalog se može dati usmeno odnosno putem telefona ili telegrafa, s tim da se pismeni nalog izda naknadno.

Član 7.

Za službeno putovanje službenicima se daje naknada za osobni prevoz i naknada u obliku dnevnice za ostale troškove učinjene na putu.

Član 8.

Osobe određene za službeno putovanje imaju pravo da koriste prevozna sredstva, i to:

- 1) prvi razred brzog odnosno putničkog vlaka i prvi razred u brodu — službenici prve vrste;
- 2) drugi razred brzog odnosno putničkog vlaka i prvi razred u brodu — službenici druge i treće vrste; i
- 3) treći razred brzog odnosno putničkog vlaka i drugi razred u brodu — ostali službenici.

Pravo na korištenje željezničkih kola za spavanje imaju:

- a) službenici prve vrste; i
 b) službenici koji po dolasku u određeno mjesto, bez predhodnog odmora, treba odmah da pristupe izvršenju povjerenih službenih poslova, ukoliko nadležni član vlade ili starješina od njega ovlašten to naznači u nalogu za službeno putovanje.

Odstupanje od ovoga mogu se vršiti samo u pogledu službenika koji putuju u inozemstvo, ali po odobrenju Sekretarijata Vlade FNRJ za personalnu službu.

Nadležni naredbodavac može odrediti i putovanje avijonom ako interes službenog posla to zahtjeva.

Član 9.

Državnim službenicima za službena putovanja u granicama države pripadaju dnevnicе, i to:

- 1) službenicima prve vrste (7.000 dinara i više) 300 dinara,
- 2) službenicima druge vrste (5.000 do 7.000 dinara i više) 280 dinara,
- 3) službenicima treće i četvrte vrste (do 5.000 dinara) 240 dinara.

Navodi u zagradama odnose se na ostale osobe koje se upućuju na službena putovanja a čiji se mjesečni prihodi od rada odnosno od stalnog zanimanja kreću u granicama navedenih iznosa.

Službenicima koji imaju funkcionalni (položajni) dodatak, dnevnica se povećava za 5% od visine funkcionalnog dodatka.

Prema procjeni svakog konkretnog slučaja i podnesenih dokaza odnosno izvjava o troškovima, nadležni naredbodavac može predviđene iznose dnevnica iz stavke 1. u pojedinim slučajevima povećati do 30% vodeći pri tom računa o odredbama čl. 2. i 11. ove uredbe, kao i o tome koliko troškovi faktički iznose i da li su oni bili opravdani.

Pripravniku pripada dnevnica prema zvanju za koje se priprema.

Član 10.

Pri sazivu kolegijalnih tijela osnovanih po postojećim propisima ili pri sazivu konferencija rukovodilaca i slično, kao i pri odašiljanju važnijih komisija radi obavljanja naročitih povjerenih zadataka, nadležni član vlade može rješenjem propisati visinu naknade za takova putovanja posebno za svaki slučaj, imajući u vidu stvarne troškove kojima se takove osobe izlažu.

Član 11.

Prilikom određivanja visine naknade za troškove službenog putovanja nadležni naredbodavac ispitat će i utvrditi:

1) koju je saobraćajnu vezu i koja saobraćajna sredstva službenik upotrebio na službenom putu;

2) da li je službenik povodom službenog posla, ali ne za sebe osobno, imao nekih izdataka i koliko oni iznose;

3) da li je službeniku bilo osigurano prenoćište ili prehrana i po kojoj cijeni, kao i da li je boravio u mjestu gdje stanuje njegova porodica (naknada zbog odvojenog života od porodice);

4) na kojoj se udaljenosti službenik nalazio i da li je u vezi s tim bilo nužno da se izlaže troškovima;

5) da li je službenik bio izložen većim troškovima uslijed toga što se razbolio na putu, gdje je za to vrijeme bio, koliko su stvarno ti troškovi bili i da li su opravdani;

6) da li je službenik bez opravdanog razloga prekidao putovanje i koliko je stvarno vremena trebao provesti na putu odnosno da li je racionalno iskoristio raspoloživo vrijeme;

7) da li je službenik radi obavljanja istog posla putovao sa osobama kojima pripada pravo na korištenje skupljeg razreda, u kom slučaju treba mu priznati tu razliku; i

8) da li je na putu morao upotrijebiti neko drugo saobraćajno sredstvo osim željeznice, broda ili autobusa na stalnoj autobusnoj liniji, i koliki su stvarni ti troškovi.

Nadležni naredbodavac donijet će odluku ocjenjujući sve okolnosti konkretnog slučaja.

Član 12.

U koliko bi iznos troškova bio veći od naknada predviđenih ovom uredbom, nadležni član vlade može, na temelju podnesenih dokaza, odobriti veću naknadu od one koja je predviđena ovom uredbom, ako se ustanovi da su veći troškovi bili nužni i opravdani.

Član 13.

Cijela dnevnica pripada službeniku za 24 sata boravka izvan mjesta službovanja. Ostatak preko 12 sati računa se kao cijela dnevnica, preko 6 sati pola dnevnice, dok za ostatak ispod 6 sati, po pravilu, ne pripada naknada.

Član 14.

Kada su privatne osobe dužne da po postojećim propisima snose troškove za izlazak državnih službenika, naknada se određuje po propisima ove uredbe, ukoliko o tome ne postoje posebni propisi.

Za takove slučajeve mora se predhodno položiti kaucija u približno odgovarajućem iznosu određenom za naknadu.

III. — Naknada za selidbene troškove

Član 15.

Službeniku koji se premješta u drugo mjesto službovanja ili postavlja u službu izvan svoga mjesta boravka pripada, bez obzira na udaljenost, naknada za stvarne troškove prouzročene seobom.

Naknada za selidbene troškove pripada i:

a) službenicima po umirovljenju i to od mjesta umirovljenja do mjesta novog stanovanja;

b) umirovljenicima koji se reaktiviraju, i to od mjesta stanovanja do mjesta službovanja; i

c) porodicama umrlih službenika, i to od mjesta dotadanjeg službovanja umrlog službenika do mjesta nastanjenja porodice.

Osobe iz točke a) i c) ovog člana gube pravo na naknadu selidbenih troškova, ako se selidba ne izvrši u roku od 6 mjeseci, računajući od dana razriješena umirovljenog službenika, odnosno smrti službenika.

Član 16.

Naknada za seobu daje se za stvarno učinjene troškove, za prevoz pokućstva do mjesta novog službovanja odnosno stanovanja.

Kod selidbe željeznicom ili brodom pripada naknada za prevoz po podnesenom tovarnom listu za sporovlak, a za prevoz prtljage po tarifi za brzovlak.

Za pakovanje i raspakivanje pokućstva, utovar, pretovar i istovar kao i za prevoz do stanice i obratno, službeniku pripada naknada po utvrđenim cijenama propisanim od nadležnog organa za svaku od ovih usluga.

Za članove porodice pripada isto naknada za osobni prevoz kao i za samog službenika.

Pod članovima porodice u smislu ove uredbe razumijevaju se one osobe koje sa službenikom žive u zajedničkom kućanstvu i koje on stvarno uzdržava.

Član 17.

Službenik koji se uslijed premještenja seli iz jednog mjesta u drugo dužan je da vodi računa o tome da se troškovi prouzročeni seobom svedu na najmanju mjeru, odnosno na troškove koji su zaista neophodni. U svrhu opravdavanja učinjenih izdataka službenik je dužan da pribavi vjerodostojne potvrde i dokaze o tome da su plaćene usluge u vezi sa pakovanjem, tovaranjem i drugo umjerene, da je zaista imao pokućstva u onoj težini za koju traži naknadu, da bi nadležni naredbodavac mogao na temelju toga donijeti pravilnu odluku o visini naknade koju treba priznati.

Član 18.

Prilikom određivanja visine naknade selidbenih troškova nadležni naredbodavac ima se pridržavati odredaba čl. 2. ove uredbe.

U tu svrhu on će ispitati i ocjeniti:

1) da li se službenik pridržava čl. 17. ove uredbe;

2) da li su za seobu iskorištena prevozna sredstva koja su jeftinija — željeznica ili brod — ili je bilo nužno da se iskoriste druga prevozna sredstva;

3) da li je seoba izvršena odjednom, a ako nije, da li su to nalagali opravdani razlozi;

4) da li je službenik zaista imao pokućstva u onoj težini koju je prijavio odnosno koliko je preselio; i

5) koliko iznose troškovi pakovanja, utovara i drugo i da li su oni opravdani.

Određivanje visine naknade vrši se na temelju podnesenih potvrda i dokaza od strane službenika, no nadležni naredbodavac može kadgod to nađe za potrebno zatražiti od podnosioca računa i druge dokaze ili na drugi način izvršiti provjeravanje svih ili pojedinih stavki podnesenog računa.

Član 19.

Službeniku koji se sa porodicom seli u novo mjesto službovanja pripada, pored naknade selidbenih troškova, još i iznos u visini od polovine do cijele osnovne plaće, zavisno od broja članova

porodice i drugih okolnosti. Visinu ovog iznosa određuje prema svojoj ocjeni nadležni naredbodavac.

Izuzetno, i u opravdanim slučajevima, kad se službenik premješta i preseljava u neko nenaseljeno mjesto, a u vezi sa podizanjem nekog poduzeća, sa izgradnjom naselja i slično, nadležni član vlade, može odlučiti da se takovom službeniku pored naknade troškova za preseljenje isplati i iznos u visini dvostruke osnovne plaće.

IV. — Naknada za službena putovanja i selidbe u inozemstvo.

(ispušteno)

V. — Naknada zbog odvojenog života od porodice

Član 25

Premještenom službeniku koji imaće porodicu na uzdržavanju ako u novom mjestu službovanja ne može dobiti stan za sebe i svoju porodicu, pripada naknada za troškove kojima se službenik izlaže zbog odvojenog života od porodice. Pravo na ovu naknadu imaju i osobe koje su primljene u državnu službu ako im porodica živi u drugom mjestu. Pravo na naknadu službenik dokazuje potvrdom nadležnog stanbenog organa da stan nije mogao dobiti.

Visina naknade iznosi od 1.500 do 2.000 dinara za svaki protekli mjesec sve do dana dodjeljivanja stana odnosno do isteka mjeseca u kome je stan dodjeljen.

Dodjeljivanje stana službenik je dužan odmah prijaviti nadležnom naredbodavcu.

Visinu naknade određuje nadležni naredbodavac vodeći računa da naknada obuhvaća stvarne troškove kojima se službenik izlaže.

U koliko stvarni troškovi prelaze svotu od 2.000 dinara nadležni član vlade može u opravdanim slučajevima odrediti i veću naknadu, ali najviše do 2.500 dinara.

Za službenike u kotarskim (gradskim) narodnim odborima rješenje o naknadi za odvojen život donosi izvršni odbor uz suglasnost sekretara vlade za personalnu službu. Tim rješenjem može se odrediti i niža naknada od 1.500 dinara.

Član 26.

Službeniku, koji dobije stan, pod uvjetom da prijašnjem stanaru naknadi troškove iselenja, naknadit će se i ti troškovi.

Član 27.

Ako premješteni službenik, u slučaju manje udaljenosti od mjesta ranijeg službovanja, svakog dana odlazi kući na prenoćište, nadležni naredbodavac može riješiti da mu se isplate faktički troškovi prevoza no najviše do 1.000 dinara mjesečno.

Član 28.

Odredbе o naknadi za odvojen život primjenit će se i u slučaju privremenog upućivanja na rad u drugo mjesto, u koliko ovaj rad traje duže od mjesec dana. Ako je privremeno upućivanje na rad kraće od mjesec dana, primjenit će se odredba o naknadi za službeno putovanje.

Član 29.

Kada službenik koji prima naknadu za odvojen život bude upućen na službeni put duže od 30 dana, naknada se poslije 30 dana boravka izvan mjesta službovanja pa do svršetka putovanja smanjuje na stvarni iznos troškova.

Službeniku na godišnjem odmoru ne smanjuje se naknada za troškove odvojenog života od porodice.

VI. — Odredbe o disciplinskoj odgovornosti

Član 30.

U svrhu pravilne primjene propisa ove uredbe, ministarstva, komiteti odnosno komisije vlade kao i administrativno-operativna rukovodstva vršit će kontrolu rada područnih ustanova i poduzeća u vezi sa izdadcima za službena putovanja, naročito u pogledu određivanja visine naknade i uzimati na odgovornost naredbodavce i službenike za svaku povredu propisa ove uredbe.

Član 31.

Naredbodavac i službenik koji postupe protivno propisima ove uredbe odgovarat će disciplinski za težu povredu službene dužnosti.

Kao teža povreda službene dužnosti smatrat će se naročito:

1) kad naredbodavac odredi veću naknadu troškova nego što su stvarni troškovi odnosno kad odobri naknadu troškova koji nisu bili neophodno potrebni;

2) kada starješina bez stvarne potrebe odredi službeno putovanje;

3) kad se u računu navedu netočni podaci o troškovima ili podnesu dokazi odnosno potvrde koje ne odgovaraju pravom stanju stvari;

4) kada se ustanovi da je službenik prilikom seobe prevozio i pokućstvo koje ne pripada njemu;

5) kada službenik ne prijavi odmah da mu je stan dodjeljen i traži naknadu po čl. 25. ove uredbe;

6) kada službenik bez opravdanog razloga prekida službeno putovanje ili kada neracionalno iskorisćuje raspoloživo vrijeme prilikom boravka u drugom mjestu; i

7) kada se zadržava na putu više nego je stvarno potrebno;

VII. — Ostale odredbe

Član 32.

Službeniku određenom na službeno putovanje može se na njegov zahtjev dati akontacija.

Akontacija se može dati i u slučaju selidbe.

Član 33.

Službenik koji je nezadovoljan rješenjem o određivanju naknade troškova ima pravo žalbe.

Žalba se podnosi neposrednom višem starješini odnosno organu u roku od 15 dana od dana dostavljenog rješenja odnosno od dana isplate računa.

VIII. — Prelazne i završne odredbe

Član 34.

Naknada za putovanja i selidbe koje nisu završene do stupanja na snagu ove uredbe, odredit će se po ovoj uredbi.

Član 35.

Stupanjem na snagu ove uredbe prestaju važiti svi propisi o naknadi putnih i selidbenih troškova državnih službenika.

Član 36.

Uputstva za provedbu ove uredbe izdaje Sekretarijat Vlade FNRJ za personalnu službu.

Sekretarijat Vlade FNRJ za personalnu službu može za službena putovanja u pojedina mjesta ili u pojedine krajeve zemlje odrediti u granicama predviđenim ovom uredbom naknadu u utvrđenom iznosu, a prema vrsti i položaju službenika.

Član 37.

Ono što je propisano za člana vlade u čl. 5, 10, 12, 19, 22, 23 i 25. ove uredbe važi u svemu i za predsjednika komiteta, predsjednika komisije, generalnog sekretara vlade, javnog tužioca, sekretara vlade za personalnu službu kao i za starješine koje stoje na čelu samostalnih ustanova vlade.

Član 38.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«, Beograd, 4. studenog 1948.

Prema odluci Sekretarijata za personalnu službu Vlade NR Hrvatske broj 2082/48 od 19. XI. 48. propisi ove Uredbe primjenjivat će se kod službenih putovanja i seoba svih službenika u NR Hrvatskoj. Prema istoj odluci, ostaju do daljega na snazi dosadašnji propisi o terenskom dodatku.

Vijesti iz Narodnih Republika

Vijesti iz NR Hrvatske

Iz Geodetske uprave NR Hrvatske

Razne vijesti

Pri Predsjedništvu Oblasnog N. O. za Dalmaciju formirana je Uprava za Geodetsku službu, kao nadležni organ Ureda za katastar za područje oblasti Dalmacije, a ujedno kao administrativno operativni rukovodilac Oblasnog Geodetskog preduzeća.

Tokom decembra otpočeo je sa radom Geodetski tehnikum u Puli, kojega pohađa 130 učenika.

Također je u Puli u toku otvaranje tečaja za Geodetske pomoćnike, koji će primiti oko 40 polaznika.

Pri Geodetskoj upravi održana je početkom decembra konferencija direktora Geodetskih preduzeća radi razmatranja dosadašnjeg rada i donošenja odluke za daljni rad 1949 godine.

Ing. Nikola Filičić likvidirao je svoju civilnu poslovnicu u Osijeku.

Lične vijesti

Premješteni su:

Geomatar Mirko Perković iz Ureda za katastar Đakovo, Uredu za katastar u Orahovici.

Geomatar Nikola Lalić iz Ureda za katastar Glina, Uredu za katastar u Titovoj Korenici.

Geomatar Mihajlo Kovšarov iz Ureda za katastar Titova Korenica Uredu za katastar Dvor na Uni.

Geomatar Nikita Pivnjev iz Ureda za katastar Vinkovci, Uredu za katastar u Glini.

OBAVIJESTI UREDNIŠTVA

Uprava lista primila je na ime novčane pomoći od Geodetskih uprava NR tokom mjeseca decembra slijedeće iznose:

od Geodetske uprave NR Crne Gore	14.000.—
od Geodetske uprave NR Hrvatske	10.000.—
od Geodetske uprave NR Srbije	7.000.—
od Geodetske uprave NR Bosne i Hercegovine	5.000.—
od Geodetske uprave NR Slovenije	5.000.—
od Geodetske uprave NR Makedonije	5.000.—

Ovim putem Uprava lista zahvaljuje na dostavljenoj pomoći kao i razumjevanju za poteškoće sa kojima je skopčano izdavanje lista, koji još uvijek ovisi o pomoćima, jer su primljene pretplate nedovoljne.

Drug Stjepan Golac iz Rijeke dostavio nam je 500.— din kao svoj prilog. Na ovakovoj pažnji drugu Golcu uprava lista zahvaljuje.